

Załącznik nr 1 do uchwały nr 7/2025 Zgromadzenia FAW

Program kształcenia w Szkole Doktorskiej Federacji Akademii Wojskowych w dyscyplinie nauki o bezpieczeństwie

Pierwszy rok kształcenia: 2025/2026

Ostatni rok kształcenia: 2028/2029

A. Informacje podstawowe

1. Program kształcenia realizowany jest w szkole doktorskiej Federacji Akademii Wojskowych przez jednostki uczestniczące Akademię Marynarki Wojennej oraz Lotniczą Akademię Lotniczej.
2. Program kształcenia jest zgodny z wytycznymi do programów kształcenia (uchwała nr 10/2022 Zgromadzenia Federacji Akademii Wojskowych z dnia 20.09.2022 r.).
3. Program kształcenia prowadzi do uzyskania efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 8 Polskiej Ramy Kwalifikacji, w tym języka angielskiego na poziomie B2.
4. Program kształcenia obejmuje cztery lata akademickie, tj. 8 semestrów. Łącznie obejmuje 390 godzin.
5. Zajęcia mogą być prowadzone stacjonarnie lub zdalnie. Zajęcia prowadzone stacjonarnie mogą się odbywać w Gdyni lub w Dęblinie.
6. Przedmioty kończą się zaliczeniem na ocenę (zal.) lub egzaminem z oceną (egz.).
7. Przedmioty prowadzone są w formie wykładów (wyk.), konwersatorium (konw.), seminarium (sem.), ćwiczeń (ćw.), laboratorium (lab.) lub w formie warsztatów (war.).
8. Dwa przedmioty kierunkowe kończą się egzaminem.
9. Z przedmiotów wspierających (6 przedmiotów) doktorant zobowiązany jest zaliczyć 3, w tym minimum jeden przedmiot realizowany w języku angielskim.
10. Z przedmiotów z zakresu umiejętności miękkich (4 przedmioty) doktorant zobowiązany jest zaliczyć 2, w tym minimum jeden przedmiot realizowany w języku angielskim.

B. Opis przedmiotów

I. Moduł obowiązkowy

1. Zajęcia kierunkowe

1) Militarization and weaponization

The course is dedicated to the discussion of the current arms race in outer space. It will focus on characterising dual-use (civil and military) orbital resources, including navigation, communication, ISR satellite constellations and space weapon systems, with an emphasis on anti-satellite kinetic and non-kinetic weapons. The course will also provide a thorough analysis of the current capabilities and developmental trends of the main global players, i.e., the USA, China, Russia, India, and Europe, as well as the so-called rough states, including Iran and North Korea. The course will be concluded with an analysis of the case study – the use and significance of space resources in the ongoing war in Ukraine.

2) Teoria bezpieczeństwa

Celem zajęć jest rozwijanie i poszerzanie u doktorantów umiejętności interpretowania zjawisk zachodzących w sferach bezpieczeństwa narodowego i międzynarodowego. Doktoranci poznają obszar zainteresowań, zakres, i cele polityki bezpieczeństwa, a także uwarunkowania polityki bezpieczeństwa w światowych i europejskich systemach bezpieczeństwa. W toku zajęć nabędą wiedzę o organizacjach jako podmiotach polityki bezpieczeństwa międzynarodowego, a także o instrumentach polityki bezpieczeństwa międzynarodowego. Zapoznani zostaną z podstawami i historią bezpieczeństwa Polski. Nabędą umiejętność identyfikowania zewnętrznych i wewnętrznych czynników oddziałujących na poziom bezpieczeństwa Polski, wraz z umiejętnością identyfikowania zagrożeń tego bezpieczeństwa. W ramach poznawania zagadnień związanych z polityką i strategią bezpieczeństwa narodowego RP, doktoranci analizie poddawać będą konstytucyjne i ustawowe zadania i obowiązki w zakresie bezpieczeństwa, oraz koncepcje systemu bezpieczeństwa narodowego RP.

3) Siły zbrojne w systemie bezpieczeństwa państwa

Zajęcia mają na celu poszerzenie wiedzy i umiejętności doktorantów w zakresie wykorzystania sił zbrojnych w obszarze obronności państwa w czasie pokoju, kryzysu i wojny. W toku wykładu doktoranci analizować będą zmiany zachodzące w sferze wojskowości, w tym rozwój idei

wielonarodowych połączonych sił zadaniowych. Wykład obejmie szczegółową analizę poziomu zdolności operacyjnych Sił Zbrojnych RP oraz skali ich zaangażowania w misje i operacje na terenie i poza granicami kraju, w tym w operacje pokojowe (operacje inne niż wojna). Jednym z celów zajęć jest rozwijanie u doktorantów rozumienia miejsca i roli organów dowodzenia Siłami Zbrojnymi RP w podsystemie kierowania bezpieczeństwem narodowym, w tym obroną państwa.

4) Strategie i doktryny

Celem zajęć jest rozwijanie u doktorantów umiejętności tworzenia dokumentów rangi strategii, za-równo w obszarze militarnym, jak i niemilitarnym. Doktoranci poznają historyczny kontekst rozwoju nowoczesnej myśli strategicznej oraz poglądy klasyków myśli strategicznej, na bazie analizy wybranych strategii i doktryn bezpieczeństwa podmiotów stosunków międzynarodowych oraz dokumentów strategicznych Polski. Doktoranci w wyniku realizacji zajęć nabędą umiejętność identyfikacji determinant strategii i doktryn bezpieczeństwa oraz osiągną gotowość do analizy porównawczej strategii bezpieczeństwa wybranych podmiotów stosunków międzynarodowych.

2. Inne przedmioty obowiązkowe

1) Metodologia badań naukowych

Zajęcia mają na celu ugruntowanie wiedzy i umiejętności doktorantów z zakresu planowania i realizacji pracy badawczej w dyscyplinie nauki o bezpieczeństwie. Podczas realizacji przedmiotu doktoranci pogłębiać będą wiedzę dotyczącą procesu badań naukowych, zasad poprawnego generowania problemów naukowych i stawiania hipotez. Zapoznani zostaną z metodami badań naukowych, w tym z zakresem i możliwościami zastosowania teoretycznych i empirycznych metod badawczych w naukach o bezpieczeństwie. Doktoranci nabędą umiejętność poprawnego wykorzystania materiałów źródłowych oraz opracowywania i interpretacja wyników badań.

2) Warsztat badacza

Celem przedmiotu jest przekazanie podstawowej wiedzy doktorantom z zakresu prawa autorskiego i praw pokrewnych w odniesieniu do działalności badawczej i dydaktycznej. Ponadto, w ramach przedmiotu realizowane będą zajęcia rozwijające umiejętności dzielenie się wiedzą. Ich celem będzie poznanie możliwości związanych z transferem wiedzy z uczelni do przedsiębiorstw, instytucji publicznych oraz organizacji

pozarządowych. Celem zajęć jest także przekazanie wiedzy doktorantom na temat zasad konstruowania projektów badawczych finansowanych ze źródeł zewnętrznych. Doktoranci zyskają umiejętność skutecznego przygotowywania wniosków grantowych, co zwiększy odsetek pozytywnie rozpatrywanych aplikacji.

3) Dydaktyka akademicka

15 godzin dydaktyki szczegółowej i 15 godzin kursu pedagogicznego. Zajęcia mają na celu poszerzenie wiedzy i umiejętności doktorantów z zakresu planowania pracy pedagogicznej, analizy i oceny przebiegu procesów kształcenia oraz wyznaczania i oceniania ich efektów. Omawiane będą zagadnienia dotyczące prawidłowości i uwarunkowań przebiegu procesów nauczania i uczenia się.

4) Seminarium doktoranckie

Celem seminarium jest dyskusja nad wybranymi, najważniejszymi dla danej dyscypliny badaniami i tekstami naukowymi. Doktoranci biorą aktywny udział w prezentacji i dyskusji wybranych zagadnień. Poszczególne spotkania seminaryjne mogą być prowadzone przez różnych pracowników naukowych, specjalizujących się w poszczególnych, omawianych problemach badawczych. Całość seminarium jest koordynowana przez odpowiedzialnego za przedmiot pracownika. W ramach seminarium każdy doktorant ma możliwość prezentacji wyników prowadzonych przez siebie badań i ich dyskusji z innymi doktorantami oraz pracownikami naukowymi jednostek uczestniczących w Federacji Akademii Wojskowych.

5) Konferencja doktorancka

Konferencja doktorancka to przedsięwzięcie konferencyjne doktorantów Szkoły Doktorskiej FAW, w trakcie którego doktoranci prezentują rezultaty swoich projektów badawczych. Po każdej prezentacji przewidziany jest czas na dyskusję, w której uczestniczyć będą inni doktoranci oraz pracownicy naukowci. Wymagane jest przygotowanie wystąpienia konferencyjnego od każdego doktoranta. W celu zapewnienia doktorantom czasu na prezentację i dyskusję, w ramach konferencji mogą być organizowane równoległe ścieżki tematyczne.

II. Moduł obieralny

1. Warsztaty umiejętności miękkich (do wyboru dwa, w tym jeden w języku angielskim)

1) Verbal and non-verbal communication

Zajęcia prowadzone w języku angielskim mają na celu poszerzenie umiejętności doktorantów w zakresie wystąpień publicznych (public speaking) poprzez naukę zasad i dobrych praktyk, które powinny towarzyszyć przygotowywaniu oraz wygłaszaniu przemówień. Doktoranci poznają teorię i praktykę efektywnego wystąpienia publicznego.

2) Scientific writing in English

Zajęcia prowadzone w języku angielskim mają zapoznać doktorantów z praktykami publikacyjnymi w naukach społecznych i wyposażyć w umiejętności przydatne we własnej aktywności publikacyjnej, realizowanej w języku angielskim. Na przykładach omówione zostaną podstawowe zasady pisania, zgłaszania do publikacji i recenzowania artykułów naukowych, a także najważniejsze bazy danych i narzędzia pozwalające zorientować się w międzynarodowym obiegu naukowym. Omówiona zostanie również rola wskaźników bibliometrycznych i ich alternatyw we współczesnych systemach ewaluacji działalności naukowej, a także ich wpływ na strategię publikacyjne instytucji naukowych i indywidualnych badaczy.

3) Etyka pracy badawczej

Zajęcia obejmują główne zagadnienia etyki akademickiej z uwzględnieniem jej roli we współczesnym myśleniu moralnym. Zasadniczą treścią zajęć jest analiza podstawowych pojęć i metod stosowanych w tej dziedzinie oraz prezentacja teorii normatywnych. W czasie zajęć będą omawiane konkretne przykłady stosowania zasad etycznych w praktyce.

4) Kultura organizacyjna i praca zespołowa

W toku realizacji przedmiotu doktoranci pogłębią znajomość zasad funkcjonowania i współtworzenia kultury organizacyjnej oraz podstawowych założeń dotyczących kultury w organizacji oraz pracy zespołowej. Zapoznani zostaną z psychospołeczną koncepcją tworzenia się kultury organizacyjnej oraz zasadami pracy zespołowej oraz innymi narzędziami kształtującymi kulturę organizacyjną. Podczas zajęć analizie poddawać będą czynniki zewnętrzne i wewnętrzne wpływające na

kształtowanie kultury organizacyjnej, komunikację międzykulturową i wagę socjologii w pracy zespołowej. Podkreślony zostanie czynnik ludzki w kulturze organizacyjnej i pracy zespołowej, w tym typy osobowości w kontekście współpracy w grupie. Wreszcie, dyskutowane będą rodzaje przywództwa oraz ich wpływ na pracę zespołową i zarządzanie zmianą.

2. Zajęcia wspierające (do wyboru trzy, w tym jeden w języku angielskim)

1) Safety culture and human factor in contemporary aviation

Within the curricula, PhD students will acquire deepened knowledge on safety culture and human factors and their capabilities and limitations in the field of aviation. Basic concepts of aviation safety (air accident statistics and resulting conclusions) will be taught. During the course, PhD students will expand their knowledge on the subject of psychological concepts of human-cognitive, emotional and motivational regulators of their behaviour. Lectures will focus on human errors and reliability, as well as on sources of errors in aviation and how to deal with them. Finally, PhD students will acquire knowledge on functioning of groups and social communities in extreme situations – disasters, natural disasters and wars.

2) International law of the sea

Zasadniczym celem przedmiotu jest przekazanie wiedzy wynikającej z zapisów Konwencji Narodów Zjednoczonych o prawie morza, sporządzonej w Montego Bay, dnia 10 grudnia 1982 r. Słuchacze Szkoły Doktorskiej poznają podstawowe pojęcia związane ze statusem prawnym i delimitacją obszarów morskich. W wymiarze działań sił morskich współczesnego państwa, analizie poddany w toku realizacji przedmiotu zostanie status prawny okrętu i niehandlowych jednostek w służbie państwowej w świetle międzynarodowego prawa morza. Wobec przykładów naruszeń Konwencji, pogłębionej dyskusji poddana zostanie także zasada wolności mórz i jej ograniczenia.

3) Bezpieczeństwo morskie państwa

Celem przedmiotu jest przekazanie doktorantom pogłębionej wiedzy z zakresu planowania i realizacji polityki morskiej państwa, w tym kreowania pożądanego poziomu bezpieczeństwa morskiego państwa. Doktoranci zapoznani zostaną z rolą sił morskich w polityce państwa oraz wyzwaniami i zagrożeniami bezpieczeństwa morskiego państwa. W wyniku realizacji przedmiotu, przygotowani będą do identyfikacji form zagrożeń asymetrycznych na morzu oraz podejmowania działań

zmierzających do zapobiegania i zwalczania zagrożeń asymetrycznych, w szczególności w Regionie Bałtyckim.

4) Teoria działań militarnych na morzu

Podczas zajęć doktoranci poszerzą wiedzę na temat struktur i elementów potencjału morskiego państwa oraz charakteru współczesnych sił morskich, ze szczególnym uwzględnieniem sił morskich państwa nadbrzeżnego średniej wielkości. Doktoranci nabędą umiejętności analizowania uwarunkowań geopolitycznych, ekonomicznych, demograficznych, i polityczno-ustrojowych, stanowiących elementy składowe potencjału morskiego państwa. Będą gotowi do dyskusji na temat współczesnych teorii oraz zasad i praktyk użycia sił morskich w działaniach na morzu, w tym w operacjach pokojowych (operacjach reagowania kryzysowego).

5) Bezpieczeństwo powietrzne państwa

Tematyka przedmiotu bezpieczeństwo powietrzne państwa obejmuje identyfikację współczesnych zagrożeń powietrznych (militarnych i niemilitarnych), które mogą wystąpić w narodowej przestrzeni powietrznej w czasie pokoju, kryzysu i wojny, z uwzględnieniem światowych trendów i możliwych kierunków ich rozwoju w XXI wieku. W ramach przedmiotu omawiana będzie również organizacja systemu bezpieczeństwa powietrznego oraz jego poszczególne elementy (podsystemy) w ujęciu narodowym i NATO oraz zostaną wskazane kierunki ich rozwoju wynikające ze zmian zachodzących w środowisku bezpieczeństwa, w tym postępującej militaryzacji kosmosu. W ramach przedmiotu poruszone będzie także znaczenie właściwej organizacji ochrony infrastruktury krytycznej państwa i ludności cywilnej w warunkach zagrożenia z powietrza i kosmosu.

6) Działania sił powietrznych

Przedmiot dotyczy bojowego użycia poszczególnych rodzajów wojsk w siłach powietrznych. W ramach przedmiotu omawiane będzie użycie wojsk lotniczych, radiotechnicznych, obrony powietrznej i BSP. W ramach realizacji przedmiotu doktoranci poznają możliwości bojowe współczesnego sprzętu będącego na wyposażeniu Sił Powietrznych. Omawiane będą też przykłady wykorzystania lotnictwa i BSP we współczesnych konfliktach zbrojnych.

III. Moduł inne elementy programu kształcenia

1. Praktyka zawodowa

Praktyka polegać będzie na uczestniczeniu w wybranych zajęciach jako obserwator, przygotowaniu się do prowadzenia zajęć, w tym zapoznanie się z zasadami, formami i rodzajami pracy dydaktycznej, zapoznanie się z przepisami normującymi prowadzenie pracy dydaktycznej w uczelni oraz przeprowadzeniu zajęć.

2. Ocena śródkresowa

Ocena śródkresowa przeprowadzana jest po czwartym semestrze na początku V semestru i jest oceną stopnia i jakości realizacji indywidualnego planu badawczego (IPB) doktoranta i jest wynikiem analizy IPB, autoreferatu, w którym doktorant przedstawia sprawozdanie z realizacji postępu prac i opisu uzyskanych efektów, a także opinii promotora. Na ocenę wpływa również przebieg dyskusji z doktorantem na temat realizacji IPB.

3. Złożenie pracy doktorskiej

Złożenie końcowego sprawozdania z przeprowadzonych badań naukowych, w formie pisemnej dysertacji. Praca wykonana zgodnie ze wskazówkami promotora zostanie złożona w biurze Szkoły Doktorskiej FAW. Czynność ta kończy okres doktorancki w Szkole Doktorskiej FAW.

C. Program kształcenia w dyscyplinie nauki o bezpieczeństwie

Moduł	Numer	Przedmiot	Liczba godzin w programie	Semestr	Forma zajęć	Forma zaliczenia
I. Obowiązkowy		Zajęcia kierunkowe:	80			
	1	Militarization and weaponization	20	IV	wyk./ćw.	zal.
	2	Teoria bezpieczeństwa	20	II	wyk./ćw.	egz.
	3	Siły zbrojne w systemie bezpieczeństwa państwa	20	III	wyk./ćw.	egz.
	4	Strategie i doktryny	20	V	wyk./ćw.	zal.
		Inne przedmioty obowiązkowe:	210			
	5	Metodologia badań naukowych	30	I	wyk./ćw.	zal.
	6	Warsztat badacza	20	II	wyk./ćw.	zal.
	7	Dydaktyka akademicka	30	II	wyk./ćw.	zal.
	8	Seminarium doktoranckie	120	I-VIII	sem.	zal.
	9	Konferencja doktorancka	10	III, V	n.d.	zal.
II. Obieralny		Warsztaty umiejętności miękkich (2 z 4):	40			
	10	Verbal and non-verbal communication	20	VII	war.	zal.
	11	Scientific writing in English	20	V	war.	zal.
	12	Etyka pracy badawczej	20	I	war.	zal.
	13	Kultura organizacyjna i praca zespołowa	20	VI	war.	zal.
		Zajęcia wspierające (3 z 6):	60			
	14	Safety culture and human factor in contemporary aviation	20	VI	war.	zal.
	15	International law of the sea	20	V	war.	zal.
	16	Bezpieczeństwo morskie państwa	20	III	war.	zal.
	17	Teoria działań militarnych na morzu	20	IV	war.	zal.
III. Inne	18	Bezpieczeństwo powietrzne państwa	20	III	war.	zal.
	19	Działania sił powietrznych	20	IV	war.	zal.
	20	Praktyka zawodowa ¹	150	III-VIII	n.d.	zal.
	21	Ocena śródkresowa	n.d.	V	n.d.	zal.
	22	Złożenie pracy doktorskiej	n.d.	VIII	n.d.	n.d.
Łączna liczba godzin (bez praktyk)			390			

Skróty:

Forma zaliczenia:	zal. – zaliczenie na ocenę egz. – egzamin na ocenę
Forma zajęć:	wyk. – wykład konw. – konwersatorium sem. – seminarium

¹ Realizacja praktyk zawodowych realizowana przez doktorantów na II roku studiów w semestrze zimowym i letnim w wymiarze 50 godzin jest zaliczana bez oceny przez Kierownika Szkoły Doktorskiej na podstawie przedstawionej karty praktyki zawodowej. W przypadku doktorantów III i IV roku studiów praktyka zawodowa, polegająca na przeprowadzeniu przez nich 100 godzin zajęć dydaktycznych jest zaliczana na ocenę, którą wystawia nauczyciel akademicki odpowiedzialny za dany przedmiot.

**FEDERACJA AKADEMII
WOJSKOWYCH**

	ćw. – ćwiczenia lab. – laboratorium war. – warsztaty z- zaliczenie bez oceny
Inne:	n. d. - nie dotyczy

D. Macierz efektów uczenia się

Efekt uczenia się Nazwa przedmiotu	W1	W2	W3	W4	W5	W6	W7	U1	U2	U3	U4	U5	U6	U7	U8	U9	K1	K2	K3	K4	K5
Metodologia badań naukowych				X		X		X	X					X					X		X
Warsztat badacza					X					X		X		X	X						
Dydaktyka akademicka					X						X	X				X					
Militarization and weaponization		X	X				X													X	
Teoria bezpieczeństwa	X		X				X										X		X		
Sily zbrojne w systemie bezpieczeństwa państwa		X	X				X													X	
Strategie i doktryny	X	X					X						X								
Seminarium doktorskie				X				X	X					X	X			X			X
Konferencja doktorska			X								X	X					X	X			
Verbal and non-verbal communication											X		X			X					
Scientific writing in English					X					X	X	X	X								
Etyka pracy badawczej						X	X													X	X
Kultura organizacyjna i praca zespołowa								X			X		X								
Safety culture and human factor in contemporary aviation	X						X												X	X	
International law of the sea	X																			X	
Bezpieczeństwo morskie państwa		X					X										X				
Teoria działań militarnych na morzu	X	X	X																		
Bezpieczeństwo powietrzne państwa		X					X										X				
Działania sił powietrznych	X	X	X																		
Praktyka zawodowa											X					X					X

Matryca ma charakter 0-1. W przypadku realizacji efektu uczenia się w ramach danego przedmiotu należy wstawić znak „x”

*Numer przedmiotu wskazany w części C programu kształcenia.

**Efekty uczenia się dla szkoły doktorskiej Federacji określone w Załączniku nr 1 do Wytycznych do tworzenia i zmiany programu kształcenia doktorantów w szkole doktorskiej Federacji Akademii Wojskowych przyjętych uchwałą nr 10/2022 Zgromadzenia Federacji Akademii Wojskowych z dnia 20 września 2022 roku.

E. Efekty uczenia się dla szkoły doktorskiej Federacji

Symbol efektu uczenia się	Absolwent szkoły doktorskiej po uzyskaniu stopnia doktora:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych w Rozporządzeniu* oraz Ustawie**)
WIEDZA: zna i rozumie		
W1	światowy dorobek, obejmujący podstawy teoretyczne oraz zagadnienia ogólne związane z dyscypliną lub dyscyplinami nauk w ramach których realizował program kształcenia	P8S_WG P8S_WK P8U_W
W2	światowy dorobek obejmujący wybrane zagadnienia szczegółowe, właściwe dla dyscypliny w której przygotowana jest rozprawa doktorska w stopniu umożliwiającym rewizję istniejących paradygmatów	P8S_WG P8U_W
W3	główne tendencje rozwojowe dyscypliny lub dyscyplin naukowych w ramach których realizował program kształcenia	P8S_WG
W4	metodologię badań naukowych właściwą dla dyscypliny, w której przygotowana jest rozprawa doktorska	P8S_WG
W5	zasady upowszechniania wyników działalności naukowej, także w trybie otwartego dostępu oraz podstawowe zasady transferu wiedzy do sfery gospodarczej i społecznej, w tym podstawowe zasady komercjalizacji wyników działalności naukowej i know-how związanego z tymi wynikami	P8S_WG P8S_WK
W6	ekonomiczne, prawne i etyczne uwarunkowania prowadzonej działalności naukowej	P8S_WK
W7	fundamentalne dylematy współczesnej cywilizacji	P8S_WK
UMIĘTNOŚCI: potrafi		
U1	Wykorzystywać wiedzę z różnych dziedzin nauki do twórczego identyfikowania, formułowania i innowacyjnego rozwiązywania złożonych problemów lub wykonywania zadań badawczych, a w szczególności: - definiować cel i przedmiot badań naukowych, formułować hipotezy badawcze, - twórczo stosować i rozwijać metody, techniki i narzędzia badawcze, właściwe dla prowadzonych badań	P8S_UW P8U_U

	- wnioskować na podstawie wyników badań naukowych	
U2	dokonywać krytycznej analizy i oceny wyników badań naukowych, działalności eksperckiej i innych prac twórczych oraz ich wkładu w rozwój wiedzy w obszarze prowadzonych badań	P8S_UW
U3	upowszechniać lub transferować wyniki działalności naukowej do sfery gospodarczej lub społecznej	P8S_UW
U4	komunikować się na tematy specjalistyczne, także w nowożytnym języku obcym na poziomie umożliwiającym aktywne uczestnictwo w międzynarodowym środowisku naukowym i zawodowym	P8S_UK P8U_U
U5	dokumentować i prezentować wyniki prac badawczych, oraz przygotowywać publikacje o charakterze naukowym oraz popularnonaukowym – zgodnie z zasadami tworzenia tego typu opracowań i z poszanowaniem zasad ochrony własności intelektualnej	P8S_UK
U6	inicjować debatę i uczestniczyć w dyskursie naukowym	P8S_UK
U7	planować i realizować indywidualne i zespołowe przedsięwzięcia badawcze, także w środowisku międzynarodowym	P8S_UO
U8	samodzielnie planować i działać na rzecz własnego rozwoju naukowego i zawodowego oraz inspirować i organizować rozwój innych osób	P8S_UU P8S_UO P8U_U
U9	planować i prowadzić zajęcia w obszarze prowadzonej działalności naukowej i zawodowej z wykorzystaniem nowoczesnych metod i narzędzi	P8S_UU
KOMPETENCJE SPOŁECZNE: jest gotów do		
K1	krytycznej oceny dorobku naukowego i działalności eksperckiej w ramach dyscypliny naukowej w której przygotowana jest rozprawa doktorska	P8S_KK
K2	krytycznej oceny własnego wkładu w rozwój dyscypliny naukowej w której przygotowana jest rozprawa doktorska	P8S_KK
K3	uznawania znaczenia wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych	P8S_KK

K4	odpowiedzialnego wypelniania zobowiazan społecznych badacza w tym inicjowania dzialan na rzecz i dobra publicznego	P8S_KR
K5	podtrzymywania i rozwijania etosu środowisk badawczych, w tym prowadzenia badań w sposób niezależny i etyczny, respektowania zasady publicznej własności wyników badań naukowych z uwzględnieniem zasad ochrony własności intelektualnej, prowadzenie działalności eksperckiej w sposób odpowiedzialny i etyczny	P8S_KR P8U_K

*) Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6–8 Polskiej Ramy Kwalifikacji, Dz.U. 2018 poz. 2218.

**) Ustawa z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji, Dz. U. 2016 poz. 64.

Załącznik nr 2 do uchwały nr 7/2025 Zgromadzenia FAW

Program kształcenia w Szkole Doktorskiej Federacji Akademii Wojskowych w dyscyplinie pedagogika

Pierwszy rok kształcenia: 2025/2026

Ostatni rok kształcenia: 2028/2029

A. Informacje podstawowe

1. Program kształcenia realizowany jest w szkole doktorskiej Federacji Akademii Wojskowych przez jednostki uczestniczące Akademii Marynarki Wojennej oraz Lotniczą Akademię Lotniczej.
2. Program kształcenia jest zgodny z wytycznymi do programów kształcenia (uchwała nr 10/2022 Zgromadzenia Federacji Akademii Wojskowych z dnia 20.09.2022 r.).
3. Program kształcenia prowadzi do uzyskania efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 8 Polskiej Ramy Kwalifikacji, w tym języka angielskiego na poziomie B2.
4. Program kształcenia obejmuje cztery lata akademickie, tj. 8 semestrów. Łącznie obejmuje 390 godzin.
5. Zajęcia mogą być prowadzone stacjonarnie lub zdalnie. Zajęcia prowadzone stacjonarnie będą odbywać się w Gdyni.
6. Przedmioty kończą się zaliczeniem na ocenę (zal.) lub egzaminem z oceną (egz.).
7. Przedmioty prowadzone są w formie wykładów (wyk.), konwersatorium (konw.), seminarium (sem.), ćwiczeń (ćw.), laboratorium (lab.) lub w formie warsztatów (war.).
8. Dwa przedmioty kierunkowe kończą się egzaminem.
9. Z przedmiotów wspierających (6 przedmiotów) doktorant zobowiązany jest zaliczyć 3, w tym minimum jeden przedmiot realizowany w języku angielskim.
10. Z przedmiotów z zakresu umiejętności miękkich (4 przedmioty) doktorant zobowiązany jest zaliczyć 2, w tym minimum jeden przedmiot realizowany w języku angielskim.

B. Opis przedmiotów

I. Moduł obowiązkowy

1. Zajęcia kierunkowe

1) Contemporary educational theories

Treści przedmiotu prowadzonego w języku angielskim obejmują zagadnienia dotyczące zasadniczych tropów obecnie dyskutowanych w obowiązujących i nowopowstających teoriach edukacji, w tym szczególnie możliwości przekraczania logiki instrumentalnej i produkcyjnej w myśleniu o edukacji (Jasiński, Koorsgard), pedagogizacji problemów społecznych (Smeyers, Simons), roli krytyki (Freire), nowości (Arendt) i tradycji (Mollenhauer) w praktykach edukacyjnych oraz radykalnego zła jako kontekstu myślenia o edukacji (Adorno). Dotyczy również zagadnień publicznych form pedagogicznych (Masschelein), aksjomatycznego charakteru działania pedagogicznego (Rancière), związku (nowych) technologii i edukacji (Friesen, Vlieghe, van Manen) oraz koncepcji edukacji skoncentrowanej na rzeczy (Vlieghe, Zamojski).

2) Komparatystyka edukacyjna

Problematyka zajęć obejmuje: cele, funkcje i zadania studiów porównawczych w zakresie polityk oświatowych i praktyk edukacyjnych; metodologiczne uwarunkowania komparatystyki edukacyjnej; wybrane modele polityki oświatowej na świecie; czynniki warunkujące funkcjonowanie systemów edukacyjnych (trendy ujednolicające vs. czynniki różnicujące przestrzeń edukacyjne współczesnego świata); wybrane modele systemów edukacyjnych - podobieństwa i różnice (centralistyczny vs. zdecentralizowany; model skandynawski, model anglosaski, liberalny model niderlandzki in.) . Ponadto, uczestnicy zajęć będą pracować nad przygotowaniem mikrostudiów porównawczych.

3) Edukacja i społeczeństwo

Problematyka przedmiotu obejmuje zagadnienia dotyczące relacji pomiędzy edukacją a społeczeństwem ze szczególnym uwzględnieniem kwestii dotyczących znaczenia edukacji dla: kształtowania kapitału społecznego, generowania i przeciwdziałania nierównościom społecznym; umacniania sfery publicznej i rozwoju społeczeństwa demokratycznego lub stanowienia blokad na drodze do jego rozwoju; procesów zmian społecznych, kulturowych i gospodarczych.

4) Tożsamość pedagogiki i jej ewolucje

Problematyka zajęć obejmuje zagadnienia rozwoju, a także jego nieciągłości, w obrębie statusu dyscyplinarnego, pola problemowego i społecznego znaczenia pedagogiki jako dyscypliny naukowej. W szczególności, poruszone zostaną kwestie dotyczące instrumentalnego, emancypacyjnego i hermeneutycznie zorientowanego rozumienia funkcji pedagogiki; różnorodności jej podstaw ontologicznych/antropologicznych i epistemologicznych; jej samodzielności w konstruowaniu teoretycznego pola problemowego i zakresów analiz empirycznych. Poruszone zostaną także zagadnienia dotyczące dyscyplinarnego i metodologicznego statusu badań nad edukacją/wychowaniem na świecie.

2. Inne przedmioty obowiązkowe

1) Metodologia badań naukowych

Problematyka zajęć obejmować będzie charakterystykę paradygmatów i modeli prowadzenia badań nad edukacją wraz z ich ontologicznymi i epistemologicznymi założeniami. Podczas zajęć doktoranci będą zaangażowani w konceptualizację i realizację miniprojektów badawczych osadzonych w wybranych paradygmatach.

2) Warsztat badacza

Celem przedmiotu jest przekazanie podstawowej wiedzy doktorantom z zakresu prawa autorskiego i praw pokrewnych w odniesieniu do działalności badawczej i dydaktycznej. Ponadto, w ramach przedmiotu realizowane będą zajęcia rozwijające umiejętności dzielenie się wiedzą. Ich celem będzie poznanie możliwości związanych z transferem wiedzy z uczelni do przedsiębiorstw, instytucji publicznych oraz organizacji pozarządowych. Celem zajęć jest także przekazanie wiedzy doktorantom na temat zasad konstruowania projektów badawczych finansowanych ze źródeł zewnętrznych. Doktoranci zyskają umiejętność skutecznego przygotowywania wniosków grantowych, co zwiększy odsetek pozytywnie rozpatrywanych aplikacji.

3) Dydaktyka akademicka

Problematyka zintegrowanego kursu dydaktyki akademickiej obejmuje zagadnienia dotyczące: źródeł dydaktyki akademickiej (klasyczne, behawioralne i konstruktywistyczne modele kształcenia akademickiego); psychopedagogicznych aspektów procesów myślenia, konstruowania wiedzy, uczenia się i motywacji; realizacji procesu kształcenia (w tym: konstruowania wybranych elementów programów kształcenia; metodycznych aspektów pracy ze studentami ze szczególnym uwzględnieniem strategii uczenia się problemowego; komunikacji i społecznych aspektów interakcji uczestników procesu kształcenia; strategii oraz wybranych technik ewaluacji rezultatów/efektów uczenia się); form kształcenia akademickiego (wykład, seminarium, ćwiczenia, laboratoria).

4) Seminarium doktoranckie

Celem seminarium jest dyskusja nad wybranymi, najważniejszymi dla danej dyscypliny badaniami i tekstami naukowymi. Doktoranci biorą aktywny udział w prezentacji i dyskusji wybranych zagadnień. Poszczególne spotkania seminaryjne mogą być prowadzone przez różnych pracowników naukowych, specjalizujących się w poszczególnych, omawianych problemach badawczych. Całość seminarium jest koordynowana przez odpowiedzialnego za przedmiot pracownika. W ramach seminarium każdy doktorant ma możliwość prezentacji wyników prowadzonych przez siebie badań i ich dyskusji z innymi doktorantami oraz pracownikami naukowymi jednostek uczestniczących w Federacji Akademii Wojskowych.

5) Konferencja doktorancka

Konferencja doktorancka to przedsięwzięcie doktorantów Szkoły Doktorskiej FAW, w trakcie którego prezentują rezultaty swoich projektów badawczych. Po każdej prezentacji przewidziany jest czas na dyskusję, w której uczestniczyć będą inni doktoranci oraz pracownicy naukowcy. Wymagane jest przygotowanie wystąpienia konferencyjnego od każdego doktoranta. W celu zapewnienia doktorantom czasu na prezentację i dyskusję, w ramach konferencji mogą być organizowane równoległe ścieżki tematyczne.

II. Moduł obieralny

1. Warsztaty umiejętności miękkich (do wyboru dwa, w tym jeden w języku angielskim)

1) Academic writing

Warsztat prowadzony w języku angielskim dotyczący podstawowych umiejętności kompozycji tekstu naukowego (struktura, pisanie abstraktów, style przypisów, argumentacja, klarowność i ścisłość). Zagadnienia związane z praktyką publikowania tekstu naukowego (rodzaje czasopism, punktacja MEiN, Impact Factor, Indeks Hirscha, cytowalność, indeksowanie, lista wydawnictw, etc.). Procedury publikowania w czasopismach typu double blind peer review. Procedury publikowania książek naukowych.

2) Art of motivation

Warsztat realizowany w języku angielskim obejmuje następujące obszary tematyczne: źródła motywacji a ich efektywność; motywacja zewnętrzna a motywacja wewnętrzna; rozwój motywacji; pochwała a uznanie; motywowanie poza karą i nagrodą; automotywacja.

3) Inteligencja intrapersonalna i rozwój osobisty

Problematyka realizowane w ramach warsztatu obejmuje: autorefleksyjność i zdobywanie wiedzy o sobie jako źródła rozwoju osobistego; strategie autoprezentacji i zagadnienia stylu społecznego; zarządzanie uczuciami; budowanie relacji; osiąganie celów i koncentrację na zadaniu; radzenie sobie ze stresem.

4) Warsztat krytycznego myślenia

Problematyka realizowanego kursu obejmuje: zapoznanie z zespołem świadomych działań i umiejętności, których używamy podczas oceniania prawdy lub manipulacji zawartej w informacji. Są one oparte na aktywnym, oceniającym przemyśleniu informacji (np. opinii lub założeń, nawet własnych) i jej aktywnej ocenie, zadawaniu pytań, braniu pod uwagę różnych punktów widzenia, potencjalnego wpływu własnych stereotypów, nabytych uprzedzeń, a także potencjalnych interesów.

2. Zajęcia wspierające (do wyboru trzy, w tym jeden w języku angielskim)

1) Privacy, education, social media, and the public life

Treści przedmiotu prowadzonego w języku angielskim obejmują zagadnienia relacji pomiędzy edukacją a życiem publicznym, ze szczególnym uwzględnieniem jej znaczenia dla kształtowania sfery publicznej. W obrębie poruszanych zagadnień wyróżniono: koncepcje życia prywatnego i publicznego oraz rozumienie edukacji według Arendt; ideę prywatności ukierunkowanej na to, co publiczne (Habermas); problematykę mediów społecznościowych i prywatnie zorientowanej publiczności (Kosiński); kwestie gramatyzacji i głupoty jako pytania o to, co publiczne, a co prywatne w mediach społecznościowych (Stiegler); koncepcje przestrzeni echa i baniek epistemicznych (Nguyen); technik siebie (Foucault) w kontekście pytania o „ja” i prywatność w mediach społecznościowych; zagadnienia życia publicznego i edukacji publicznej.

2) Filozofia versus Nauka versus Edukacja

Problematyka zajęć obejmuje: rozumienie filozofii i jej relacji z nauką i edukacją, rozróżnienie myślenia filozoficznego, naukowego i religijnego oraz głównych cech tych typów myślenia, zdefiniowanie podstawowych paradygmatów nauki i edukacji, badania nad społeczno-historycznymi aspektami rozwoju filozofii i nauki, namysł nad metodą naukową i jej edukacyjnymi przejawami.

3) Badania partycypacyjne z udziałem dzieci i młodzieży

Problematyka zajęć obejmuje: zagadnienia zróżnicowania społecznych światów życia dzieci i młodzieży; podstawy teoretyczne, uwarunkowania praktyczne i przykłady zastosowania badań partycypacyjnych z udziałem dzieci i młodzieży; konstruowanie koncepcji badań z wykorzystaniem strategii mozaikowej oraz metodologiczne aspekty ich realizacji; zagadnienia analizy materiału badawczego: dzielenie się informacjami, dialog, refleksja, interpretacja. Ponadto, uczestnicy zajęć będą pracować nad przygotowaniem zespołowych mikrostudiów badawczych.

4) Wstęp do społecznej historii wychowania

Problematyka zajęć obejmuje: koncepcję społecznej historii wychowania; cele, funkcje i zadania badań nad dziejami myśli i praktyki pedagogicznej; współczesne poszukiwania metodologiczne w obrębie badań historycznooświatowych; zagadnienia analizy materiałów źródłowych; wybrane kierunki badań („pamięć dzieciństwa”, „pedagogika miejsc

pamięci", (de)konstrukcja vs. "nowe zakotwiczenie", i in.). Uczestnicy zajęć będą przygotowywali mikroprojekty badawcze.

5) Pedagogika szkoły

Problematyka obejmuje zagadnienia dotyczące podstawowych wymiarów analizowania szkoły. Wymiar instytucjonalny: funkcjonalno-strukturalna interpretacja szkoły, krytyka funkcjonalistyczna, biurokratyzacja i kultura audytu (Power), pojęcie zcentralizowanego i zdecentralizowanego systemu oświaty, krytyka szkoły jako instytucji, ruch deskolaryzacji (Illich). Wymiar antropologiczny: imaginariusz industrialny i powstanie szkoły, psychotechnologia dzwonka (Krajewski), oswajanie szkoły w kulturach niezachodnich (Buliński), kulturowe kody szkoły (Hryniewicz, Sowa, Leder). Wymiar dydaktyczny: model transmisji, model romantyczny, model progresywny, model emancypacyjny, model neoliberalny. Perspektywa morfologiczna: szkoła jako wydarzenie czasu wolnego (Masschelein & Simons).

6) Lingwistyczno-kulturowe konteksty edukacji

Treści przedmiotu dotyczą relacji pomiędzy edukacją a kulturą jako osadzonymi w rzeczywistości językowej i współcześnie badanymi przy przyjęciu perspektywy krytycznej analizy dyskursu. W ramach zajęć poruszone zostaną zagadnienia teoretycznych podstaw krytycznej analizy dyskursu i obecnych w ich ramach koncepcji językowego konstruowania rzeczywistości społecznej oraz jej podmiotów (Foucault, Fairclough, Wodak, Rose, Lemke), a także przedstawione przykłady analiz teoretycznych i empirycznych nad edukacją i jej podmiotami, realizowanych z zastosowaniem KAD.

III. Moduł inne elementy programu kształcenia

1. Praktyka zawodowa

Praktyka polegać będzie na uczestniczeniu w wybranych zajęciach jako obserwator, przygotowaniu się do prowadzenia zajęć, w tym zapoznanie się z zasadami, formami i rodzajami pracy dydaktycznej, zapoznanie się z przepisami normującymi prowadzenie pracy dydaktycznej w uczelni oraz przeprowadzeniu zajęć.

2. Ocena śródkresowa

Ocena śródkresowa przeprowadzana jest po czwartym semestrze na początku V semestru i jest oceną stopnia i jakości realizacji indywidualnego planu badawczego (IPB) doktoranta i jest wynikiem analizy IPB, autoreferatu, w którym doktorant przedstawia sprawozdanie z realizacji postępu prac i opisu uzyskanych efektów, a także opinii promotora. Na ocenę wpływa również przebieg dyskusji z doktorantem na temat realizacji IPB.

3. Złożenie pracy doktorskiej

Cała praca w formie pisemnej dysertacji, oprawiona i wykonana zgodnie ze wskazówkami promotora zostanie złożona w biurze Szkoły Doktorskiej FAW. Czynność ta kończy okres doktorancki w Szkole Doktorskiej FAW.

C. Program kształcenia w dyscyplinie pedagogika

Moduł	Numer	Przedmiot	Liczba godzin w programie	Semestr	Forma zajęć	Forma zaliczenia
I. Obowiązkowy		Zajęcia kierunkowe:	80			
	1	Contemporary educational theories	20	V	sem.	zal.
	2	Komparatystyka edukacyjna	20	II	sem.	egz.
	3	Edukacja i społeczeństwo	20	III	sem.	egz.
	4	Tożsamość pedagogiki i jej ewolucje	20	IV	wyk.	zal.
		Inne przedmioty obowiązkowe:	210			
	5	Metodologia badań naukowych	30	I	war.	zal.
	6	Warsztat badacza	20	II	konw./war.	zal.
	7	Dydaktyka akademicka	30	II	war.	zal.
	8	Seminarium doktoranckie	120	I-VIII	sem.	zal.
	9	Konferencja doktorancka	10	III,V	n.d.	zal.
II. Obieralny		Warsztaty umiejętności miękkich (2 z 4):	40			
	10	Academic writing	20	I-II	war.	zal.
	11	Art of motivation	20	I-II	war.	zal.
	12	Inteligencja intrapersonalna i rozwój osobisty	20	I-II	war.	zal.
	13	Warsztat krytycznego myślenia	20	I-II	war.	zal.
		Zajęcia wspierające (3 z 6):	60			
	14	Privacy, education, social media, and the public life	20	III,IV,VI	sem.	zal.
	15	Filozofia versus Nauka versus Edukacja	20	III,IV,VI	sem.	zal.
	16	Badania partycypacyjne z udziałem dzieci i młodzieży	20	III,IV,VI	wyk./war.	zal.
	17	Wstęp do społecznej historii wychowania	20	III,IV,VI	sem.	zal.
III. Inne	18	Pedagogika szkoły	20	III,IV,VI	sem.	zal.
	19	Lingwistyczno-kulturowe konteksty edukacji	20	III,IV,VI	wyk./sem.	zal.
	20	Praktyka zawodowa ²	150	III-VIII	n.d.	zal.
	21	Ocena śródkresowa	n.d.	V	n.d.	zal.
	22	Złożenie pracy doktorskiej	n.d.	VIII	n.d.	n.d.
Łączna liczba godzin (bez praktyk)			390			

² Realizacja praktyk zawodowych realizowana przez doktorantów na II roku studiów w semestrze zimowym i letnim w wymiarze 50 godzin jest zaliczana bez oceny przez Kierownika Szkoły Doktorskiej na podstawie przedstawionej karty praktyki zawodowej. W przypadku doktorantów III i IV roku studiów praktyka zawodowa, polegająca na przeprowadzeniu przez nich 100 godzin zajęć dydaktycznych jest zaliczana na ocenę, którą wystawia nauczyciel akademicki odpowiedzialny za dany przedmiot.

Skróty:

Forma zaliczenia:	zal. – zaliczenie na ocenę egz. – egzamin na ocenę
Forma zajęć:	wyk. – wykład konw. – konwersatorium sem. – seminarium ćw. – ćwiczenia lab. – laboratorium war. – warsztaty
Inne:	n. d. – nie dotyczy

D. Macierz efektów uczenia się

Numer przedmiotu / efekty uczenia się	W1	W2	W3	W4	W5	W6	W7	U1	U2	U3	U4	U5	U6	U7	U8	U9	K1	K2	K3	K4	K5
1	X	X	X																		
2			X															X			
3			X				X														
4	X	X						X													
5				X		X		X	X												
6				X	X	X															X
7	X	X																			X
8								X	X			X	X	X			X	X	X		X
9												X	X	X							
10					X				X		X	X									
11											X				X						
12															X					X	
13							X										X	X			
14					X					X											
15	X		X				X														
16				X			X	X													
17		X	X																		
18									X											X	
19			X								X										
20															X				X	X	
21	X	X	X	X				X	X												
22												X					X	X	X		

Matryca ma charakter 0-1. W przypadku realizacji efektu uczenia się w ramach danego przedmiotu należy wstawić znak „x”

*Numer przedmiotu wskazany w części C programu kształcenia.

**Efekty uczenia się dla szkoły doktorskiej Federacji określone w Załączniku nr 1 do Wytycznych do tworzenia i zmiany programu kształcenia doktorantów w szkole doktorskiej Federacji Akademii Wojskowych przyjętych uchwałą nr 10/2022 Zgromadzenia Federacji Akademii Wojskowych z dnia 20 września 2022 roku.

E. Efekty uczenia się dla szkoły doktorskiej Federacji

Symbol efektu uczenia się	Absolwent szkoły doktorskiej po uzyskaniu stopnia doktora:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych w Rozporządzeniu* oraz Ustawie**)
WIEDZA: zna i rozumie		
W1	światowy dorobek, obejmujący podstawy teoretyczne oraz zagadnienia ogólne związane z dyscypliną lub dyscyplinami nauk w ramach których realizował program kształcenia	P8S_WG P8S_WK P8U_W
W2	światowy dorobek obejmujący wybrane zagadnienia szczegółowe, właściwe dla dyscypliny w której przygotowana jest rozprawa doktorska w stopniu umożliwiającym rewizję istniejących paradygmatów	P8S_WG P8U_W
W3	główne tendencje rozwojowe dyscypliny lub dyscyplin naukowych w ramach których realizował program kształcenia	P8S_WG
W4	metodologię badań naukowych właściwą dla dyscypliny, w której przygotowana jest rozprawa doktorska	P8S_WG
W5	zasady upowszechniania wyników działalności naukowej, także w trybie otwartego dostępu oraz podstawowe zasady transferu wiedzy do sfery gospodarczej i społecznej, w tym podstawowe zasady komercjalizacji wyników działalności naukowej i know-how związanego z tymi wynikami	P8S_WG P8S_WK
W6	ekonomiczne, prawne i etyczne uwarunkowania prowadzonej działalności naukowej	P8S_WK
W7	fundamentalne dylematy współczesnej cywilizacji	P8S_WK
UMIĘTNOŚCI: potrafi		
U1	Wykorzystywać wiedzę z różnych dziedzin nauki do twórczego identyfikowania, formułowania i innowacyjnego rozwiązywania złożonych problemów lub wykonywania zadań badawczych, a w szczególności: - definiować cel i przedmiot badań naukowych, formułować hipotezy badawcze, - twórczo stosować i rozwijać metody, techniki i narzędzia badawcze, właściwe dla prowadzonych badań	P8S_UW P8U_U

	- wnioskować na podstawie wyników badań naukowych	
U2	dokonywać krytycznej analizy i oceny wyników badań naukowych, działalności eksperckiej i innych prac twórczych oraz ich wkładu w rozwój wiedzy w obszarze prowadzonych badań	P8S_UW
U3	upowszechniać lub transferować wyniki działalności naukowej do sfery gospodarczej lub społecznej	P8S_UW
U4	komunikować się na tematy specjalistyczne, także w nowożytnym języku obcym na poziomie umożliwiającym aktywne uczestnictwo w międzynarodowym środowisku naukowym i zawodowym	P8S_UK P8U_U
U5	dokumentować i prezentować wyniki prac badawczych, oraz przygotowywać publikacje o charakterze naukowym oraz popularnonaukowym – zgodnie z zasadami tworzenia tego typu opracowań i z poszanowaniem zasad ochrony własności intelektualnej	P8S_UK
U6	inicjować debatę i uczestniczyć w dyskursie naukowym	P8S_UK
U7	planować i realizować indywidualne i zespołowe przedsięwzięcia badawcze, także w środowisku międzynarodowym	P8S_UO
U8	samodzielnie planować i działać na rzecz własnego rozwoju naukowego i zawodowego oraz inspirować i organizować rozwój innych osób	P8S_UU P8S_UO P8U_U
U9	planować i prowadzić zajęcia w obszarze prowadzonej działalności naukowej i zawodowej z wykorzystaniem nowoczesnych metod i narzędzi	P8S_UU
KOMPETENCJE SPOŁECZNE: jest gotów do		
K1	krytycznej oceny dorobku naukowego i działalności eksperckiej w ramach dyscypliny naukowej w której przygotowana jest rozprawa doktorska	P8S_KK
K2	krytycznej oceny własnego wkładu w rozwój dyscypliny naukowej w której przygotowana jest rozprawa doktorska	P8S_KK
K3	uznawania znaczenia wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych	P8S_KK

K4	odpowiedzialnego wypełniania zobowiązań społecznych badacza w tym inicjowania działań na rzecz i dobra publicznego	P8S_KR
K5	podtrzymywania i rozwijania etosu środowisk badawczych, w tym prowadzenia badań w sposób niezależny i etyczny, respektowania zasady publicznej własności wyników badań naukowych z uwzględnieniem zasad ochrony własności intelektualnej, prowadzenie działalności eksperckiej w sposób odpowiedzialny i etyczny	P8S_KR P8U_K

*) Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6–8 Polskiej Ramy Kwalifikacji, Dz.U. 2018 poz. 2218.

**) Ustawa z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji, Dz. U. 2016 poz. 64.